

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **Ing. Z. B.**, zastoupeného JUDr. Vlastimilem Vlkem, advokátem se sídlem 602 00 Brno, Cejl 101, proti žalovanému: **Úřad průmyslového vlastnictví**, se sídlem 160 68 Praha 6, Antonína Čermáka 2a, proti rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 26. 5. 2006, čj. PV 1997-2311, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 7. 10. 2008, čj. 10 Ca 221/2006 – 190,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** právo na náhradu nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný Úřad průmyslového vlastnictví (ÚPV) rozhodnutím ze dne 8. 12. 2004, čj. 784/2004, zamítl návrh JUDr. H. P. na zrušení patentu č. 285394 (č. přihlášky 1997 – 2311), nazvaného „Hlavalam“ uděleného 28. 5. 1999 Ing. Z. B. a M. J. (dále „majitelé patentu“). Navrhovatel podle žalovaného neprokázal svá tvrzení o tom, že vynález postrádá prvek novosti, který je jednou ze základních podmínek pro udělení patentu; podle tvrzení navrhovatele byl předmět řešení již od roku 1983 součástí známého stavu techniky díky vynálezu přihlášenému u Německého patentového úřadu jako „Prostorová posuvná hračka“ patentovou přihláškou č. DE 32 04 033 A1 zveřejněnou 25. 8. 1983 (dále také „namítaná přihláška“)

Předseda ÚPV k rozkladu navrhovatele změnil výrok tohoto rozhodnutí tak, že patent „Hlavalam“ zrušil se zpětnou účinností ode dne počátku jeho platnosti. Důvody lze shrnout tak, že napadený patent za prvé postrádá prvek novosti. Napadený patent obsahoval čtyři patentové nároky. Veškeré podstatné znaky obsažené v prvním z nich jsou seznatelné v namítané přihlášce; rovněž ostatní patentové nároky, které jsou na prvním nároku závislé, nevykazují dostatečnou

novost. K pravosti namítané přihlášky uvedl, že se shoduje s dokumentem uloženým v archivu žalovaného a také se zněním, jehož faksimile byla pořízena z internetových stránek Německého patentového úřadu.

Za druhé se majitelům napadeného patentu nepodařilo prokázat praktickou uskutečnitelnost vynálezu, které by odpovídalo řešení obsaženému v patentovém spise. Jediný znak novosti napadeného patentu, který je zjistitelný z patentového spisu oproti namítané přihlášce, nebyl zohledněn ve vzorku, který majitelé patentu předložili při jednání odborné komise dne 15. 11. 2005, a jeho proveditelnost nebyla prokázána ani jiným způsobem.

Předseda ÚPV proto shledal splnění podmínek § 23 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích (dále jen zákon) pro zrušení napadeného patentu.

Proti tomuto rozhodnutí podal jeden z majitelů patentu, Ing. Z. B., prostřednictvím svého patentového zástupce Ing. J. M. žalobu. V ní namítal, že žalovaný neposoudil správně argumentaci majitelů patentu ohledně uskutečnitelnosti vynálezu tak, jak je popsán v prvním patentovém nároku; v řízení před správním orgánem mělo být přistoupeno k názornější odborné vizualizaci. Žalobcovo řešení bylo zcela nové a pro průměrně zdatného odborníka realizovatelné.

Žalobu posléze doplnil žalobce osobně dalšími podáními, v nichž především namítal, že bez jeho vědomí a v rozporu s jeho pokyny patentový zástupce v řízení před žalovaným potvrdil, že majitelé patentu nepochybňují existenci namítané přihlášky. Žalobcovo stanovisko je však zcela opačné; zdůraznil, že namítaná přihláška byla zfalšována. Žalobce dále zdůraznil, že vinou jeho patentového zástupce došlo k nesprávnému sepsání české patentové přihlášky v ohledech, na něž poukazoval předseda ÚPV, tj. praktické neproveditelnosti. Tento zástupce postupoval v řízení před žalovaným v neprospěch žalovaného a postupoval tak i při podání žaloby. Žalobce dne 23. 8. 2006 vypověděl svému patentovému zástupci plnou moc.

Městský soud v Praze zhodnotil žalobní námitky jako nedůvodné a žalobu zamítl. Žalovaný se podle něho správně vypořádal jak s otázkou novosti řešení napadeného patentu, tak i s jeho uskutečnitelností. Zdůraznil, že je relevantní pouze a výlučně řešení obsažené v patentových nárocích a nelze se pokoušet o jakýkoli „výklad“ a tedy i rozšíření ochrany patentu za použití popisu či výkresů, jak navrhoval žalobce v žalobě. Předloženým vzorkem ani patentovou dokumentací žalobce svá tvrzení o novosti a uskutečnitelnosti konstrukčního řešení hlavolamu bez pevného uložení centrálních plochých prvků neprokázal.

Soud se rovněž podrobně zabýval námitkami proti pravosti namítané přihlášky, především důvody uvedenými v rozhodnutí o rozkladu a ve zprávě předsedy dozorčí komise Komory patentových zástupců, kterou do spisu založil žalobce.

Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost, ve které odkázal na důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., tedy na nesprávné posouzení právní otázky a vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu. Po obsáhlé rekapitulaci věci předestřel 14 bodů svých tvrzení, jež však konkrétně nepodřadil pod výše popsané kasační důvody. Tato tvrzení se týkají pravosti namítané přihlášky: podle stěžovatele nebylo prokázáno, že tento spis existoval od počátku ve stávající podobě a je velmi pravděpodobné, že došlo k jeho zfalšování. V dopise žalovanému z 14. 4. 2004 stěžovatelův patentový zástupce popsal, že se jedná o zmatený spis s neorganicky vsunutými statěmi, který se neobjevil v žádné rešerši prováděné při podání patentové přihlášky v roce 1998. Plagiáty se objevily ke zpochybnění vynálezu stěžovatele až v roce 2002. Soud neřešil případnou skartaci patentového spisu. Soud

také nevyslechl Ing. M. a ostatní osoby z jeho patentové kanceláře, ani německého patentového zástupce A. R. von P., který namítanou přihlášku v roce 1982 zpracovával, a který by se mohl vyjádřit k možným úpravám dokumentace uložené u Německého patentového úřadu a k nemožnosti skartace spisu. Výpovědi těchto osob mohly sloužit rovněž k objasnění novosti a k průmyslové využitelnosti stěžovatelova vynálezu. Stěžovatel uvedl výslechy těchto osob jako návrhy důkazů v řízení o kasační stížnosti.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí městského soudu v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a shledal, že kasační stížnost není důvodná.

Právní rámec je vymezen zákonem č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích, ve znění účinném ke dni podání přihlášky, tj. ve znění účinném do 10. 5. 2000.

Podle § 23 odst. 1 zruší Úřad průmyslového vlastnictví patent, zjistí-li se dodatečně, že a) vynález nesplňoval podmínky patentovatelnosti, b) vynález není v patentu popsán tak jasně a úplně, aby jej mohl odborník uskutečnit.

Podmínky patentovatelnosti vymezoval § 3 odst. 1 tak, že muselo jít o vynálezy, které byly nové, byly výsledkem vynálezecké činnosti a byly průmyslově využitelné.

Podle § 5 odst. 1 byl vynález nový, nebyl-li součástí stavu techniky; tím bylo dle odst. 2 „vše, k čemu byl přede dnem, od něhož přísluší přihlašovatelů právo přednosti, umožněn přístup veřejnosti písemně, ústně, využíváním nebo jiným způsobem“.

Ustanovení § 7 definovalo průmyslovou využitelnost tak, že předmět vynálezu mohl být vyráběn nebo jinak využíván v průmyslu, zemědělství nebo jiných oblastech hospodářství. K tomu musel být vynález v přihlášce vysvětlen tak jasně a úplně, aby jej mohl odborník uskutečnit (§ 26 odst. 2). V § 26 odst. 3 konstruoval zákon domněnku, že neprokáže-li přihlašovatel na výzvu úřadu využitelnost vynálezu, má se za to, že přihlašovaný předmět není využitelný.

Žalovaný i jeho předseda stejně jako městský soud dospěli k závěru, že podmínky § 23 odst. 1 písm. a) a b) zákona byly splněny, proto bylo na místě stěžovatelův patent zrušit. Závěry týkající se splnění těchto podmínek stěžovatel v kasační stížnosti nenapadl; veškeré jeho námítky směřovaly do hodnocení pravosti namítané přihlášky.

Ze spisů vyplynulo, že pravost namítané přihlášky napadl patentový zástupce stěžovatele v dopise žalovanému ze dne 14. 4. 2004. Zaměřil se v něm na analýzu toho, že spis DE 32 04 033 A1 byl zfalšován a jeho obsah vznikl nikoli v roce 1983, ale mnohem později, pravděpodobně v létě 2002, tedy teprve potom, kdy byl zveřejněn napadený vynález stěžovatele. Na obsah tohoto dopisu odkázal stěžovatel v kasační stížnosti, v níž prakticky pouze opakoval tvrzení uváděná v tomto dopise, aniž by k nim cokoli dalšího dodal, uváděl je v souvislosti, či alespoň polemizoval se závěry předsedy ÚPV a městského soudu, popíral je, vyvracel, nebo přinejmenším zpochybňoval. Rovněž z konstatování, že městský soud nevyslechl určité osoby, nevyvodil konkrétní závěry právní ani skutkové.

Stěžovatel ani v průběhu správního řízení, či v průběhu řízení před soudem nevyvrátil zjištěné skutečnosti ohledně namítané přihlášky a omezil se toliko na úvahy a konstrukce, kdy a z jakých důvodů mohlo dojít ke zfalšování dokumentů. Krom tohoto názoru však nenabídl žádné důkazní prostředky a setrval jen u tvrzení. Ze sdělení Policie ČR, obvodního ředitelství

Praha 1, z 29. 6. 2006 vyplynulo, že tyto své úvahy stěžovatel předestřel rovněž Policii ČR, a že bylo zahájeno šetření nejen v ČR, ale ve spolupráci s Interpolem i v dalších zemích, např. v Německu.

Kasační soud má závěry městského soudu, jakož i předsedy ÚPV za správné a dostatečně podložené. Námitka pravděpodobného zfalšování dokumentů uváděné stěžovatelem, resp. i jeho patentovým zástupcem, neobstojí. Již předseda ÚPV vysvětlil, že namítaná přihláška se shodovala s dokumentem uloženým v archivu žalovaného, a rovněž i se zněním dokumentu, jehož faksimile byla pořízena z internetových stránek Německého patentového úřadu.

Námítky stěžovatele nepodpořil ani předseda dozorčí komise Komory patentových zástupců Ing. D. M. ve zprávě, kterou zpracoval pro Policii ČR 15. 1. 2007, založené ve spise, na kterou stěžovatel odkazoval. Mimo jiné v ní uvedl následující odpovědi na otázky Policie: na otázku, zda lze zajistit archivní výtisk namítané přihlášky v podobě, v jaké byla podána Německému patentovému úřadu, Ing. M. odpověděl, že k dispozici je zveřejněný spis přihlášky na originálním žlutooranžovém papíře. Podle dopisu Německého patentového úřadu z 5. 11. 2003 bylo objektivně prokázáno proč, kdy a podle jakého předpisu byl spis DE 32 04 033 skartován. Vyjádřil také přesvědčení, že vzhledem k patentové praxi a dobrému jménu Německého patentového úřadu není falšování jím vedených patentových spisů možné. Na otázku, proč se namítaná přihláška neobjevila v žádné rešerši prováděné před udělením patentu stěžovatele Ing. M. odpověděl, že se rešerše standardně prováděly ve třídách, do nichž přihlášku zatřídil průzkumový referent. Zatřídění tak bylo dáno názorem osoby, která je prováděla. V roce 1998 se rešerše prováděly v patentových spisech vedených v papírové podobě; teprve po roce 2000 žalovaný přešel na počítačové rešerše, při nichž lze vyhledávat podle klíčových slov, takže zatřídění do tříd již nemá takový význam jako dříve. Městský soud vycházel z obsahu této zprávy.

Nelze zcela pominout skutečnost, že patentový zástupce stěžovatele, Ing. M., který zpracoval stěžovatelem namítaný dopis z 14. 4. 2004, později ve správním řízení, výslovně uvedl, že nepochybně existenci namítané přihlášky (toto prohlášení je zachyceno v protokolu o jednání odborné komise 5. 4. 2006, podepsaného rovněž Ing. M.). Městský soud k námitce stěžovatele, že tak jeho patentový zástupce učinil bez jeho vědomí a v rozporu s jeho zájmy, správně uvedl, že v době, kdy Ing. M. učinil toto prohlášení, jednal na základě existující a platné plné moci stěžovatele. Interní ujednání a pokyny mezi zmocněncem a zmocnitelem nelze namítat vůči třetím osobám a jejich nedodržením nelze argumentovat ke zpochybnění úkonů učiněných na základě plné moci.

Tytéž závěry musejí být dovozeny i ve vztahu ke stěžovatelovým námitkám, že jeho patentový zástupce nepochybně pravost namítané přihlášky ani v žalobě, kterou za stěžovatele sepsal. Ze spisu vyplývá, že k odvolání plné moci došlo teprve 23. 8. 2006. Je tedy zřejmé, a vyplývá to i ze sdělení stěžovatele o tom, že jeho patentový zástupce, který se stěžovatelem spolupracoval několik let a mimo jiné pro něj zpracovával i jeho patentovou přihlášku v roce 1998, že změnil svůj postoj a odmítal tvrdit zfalšování namítané přihlášky. Pro úplnost lze opět poukázat na výše citovanou zprávu předsedy dozorčí komise Komory patentových zástupců, v níž také uvedl, že Komora patentových zástupců neshledala v jednání Ing. M. profesní pochybení; disciplinární komise se zabývala stížností stěžovatele, ale odmítla ji jako neopodstatněnou.

Změna postoje zástupce stěžovatele, tedy osoby jednající jménem a na účet stěžovatele, nemůže mít vliv na výsledek řízení, jehož účastníkem je stěžovatel sám. Nicméně nesporně o přesvědčivosti tvrzení uváděných ve stěžovatelem namítaném dopise z 14. 4. 2004, jestliže sám zpracovatel později odmítl tato svá dřívější tvrzení podporovat.

Na popsaných skutečnostech nemohl nic změnit ani výslech stěžovatelem navrhovaných osob, zejména když stěžovatel netvrdil, jaké konkrétní skutečnosti měly tyto osoby potvrdit, resp. co z nich mohl soud zjistit jiného oproti obsahu spisu. V neposlední řadě je třeba připomenout, že výslechu osob se stěžovatel nedožadoval při ústním jednání; z protokolu o něm jednoznačně plyne, že účastníci výslovně potvrdili, že nemají návrhy na doplnění dokazování, a ani v závěrečné řeči stěžovatel nezpochybnil postup soudu.

Kasační soud dospěl k názoru, že skutková zjištění městského soudu ohledně pravosti namítané přihlášky byla dostatečná a správné bylo i jejich právní posouzení. Kromě svých úvah o tom, kdo a proč se snažil připravit stěžovatele o jeho patent, že tyto osoby zfalšovaly v Německu patentový spis, přičemž do zcela jiného spisu založily dokumentaci odpovídající stěžovatelovu vynálezu poté, co byl původní obsah spisu skartován apod. zůstaly po celou dobu řízení v rovině pouhých úvah a spekulací. Stěžovatel nenavrhl na jejich podporu žádný důkaz. Stěžovatel také netvrdil žádné relevantní informace, které by bylo možno získat z výpovědí jím navrhovaných osob. Pro úplnost však třeba připomenout, že městský soud oslovil A. R. von P. a přípisy z 25. a 26. 6. 2007 jej informoval o probíhajícím řízení, poučil jej o právech osoby zúčastněné na řízení a o tom, že osoba, jíž se tato práva týkají, má možnost uplatnit jejich výkon do dvou měsíců od doručení výzvy.

Za této situace ovšem musí Nejvyšší správní soud přestat na tom, že kasační námitky jsou natolik nekonkrétní, že nemohou rozsudkem městského soudu otrást. Stěžovatel se mýlí, má-li za to, že uvedl-li pouhý výčet již v minulosti předestřených tvrzení a k nim uvede, že se soud dopustil nesprávných skutkových či právních závěrů, s kasační stížností uspěje.

Nejvyšší správní soud na základě výše uvedeného zhodnotil stížní námitky jako nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné jiné vady, k nimž by musel přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch, žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů příslušelo, náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 27. ledna 2010

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu